

Núm. 465

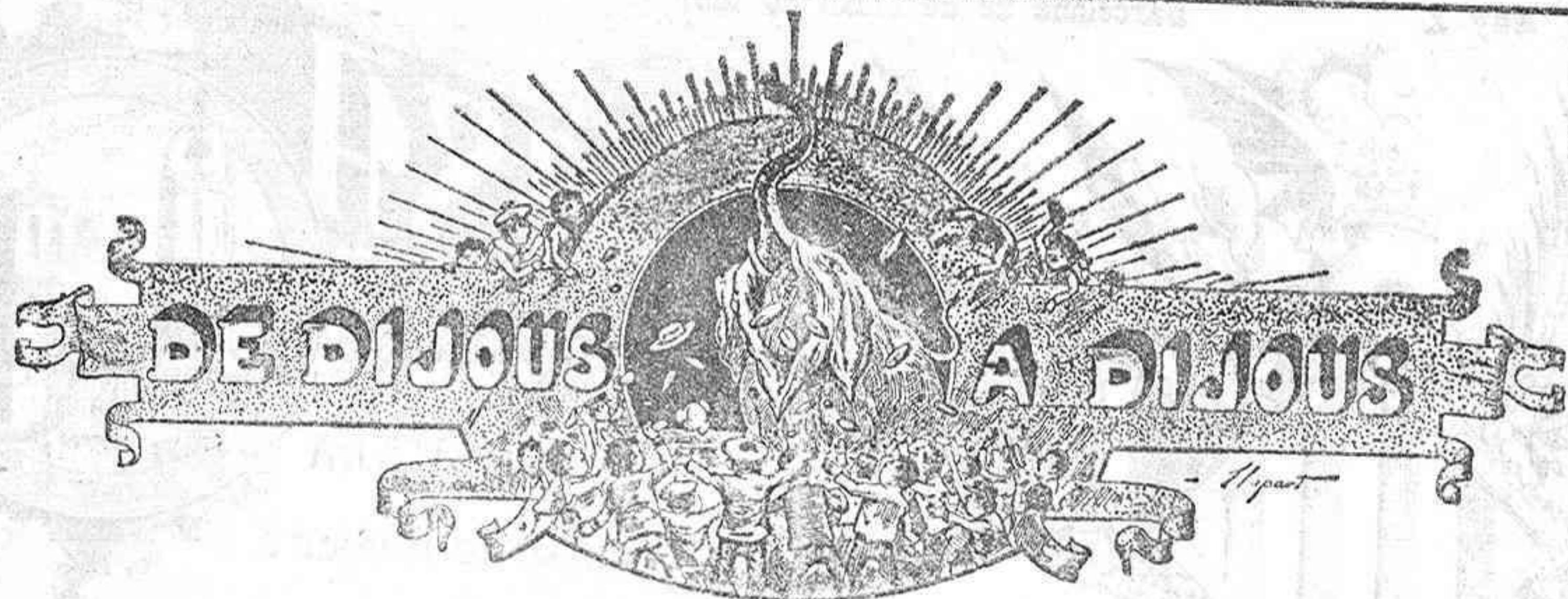
Any X

Barcelona 29 de Juliol de 1897

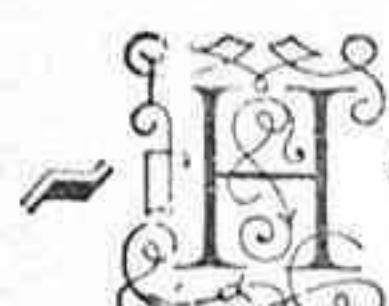

Si aquesta hermosa volgués
tan sols estimarme un dia,
per sempre mes ballaria
a n' al se qu' ella 'm toquès.

Còpia fot. de A. Esplugas.

Dialechs de la setmana

AVÍAN d' estar de molt bon humor 'ls organadors d' aquella cabalgata tan negra que va passar divendres per la Rambla.

—Si allò no era cap cabalgata, mussol! Era una tribu d' africans que ha vingut creyentse que aquí també es 'l seu país.

—Ja! ¿Pero qui 'ls ha enganyat á n' aqueixa gent?

—Oh! Com que deuhen haver sentit dir que l' África comensa als Pirineus...

—¿Y que hi venen á fer aquí?

—Los uns diuhen que venen per pendre banys á la Deliciosa; altres fan corre que 'l Jefe de la Tribu vol ficá 'l nas al Ajuntament; no falta qui assegura que volen montar una gran fàbrica de saca-tapos y taparrabos; molts opinan que 'ls ha contractat la Companyia Arrendataria de Cédulas per aná pe 'ls pisos á embargar als morosos, y moltíssims afirman que volen fundar una Academia d' Ensenyansa física .. de tot pera fer la contra á la Moral.. de la Fulla.

—¿A quina familia perteneixen? ¿De quina rassa son?

—De la rassa de s aschantis; digalshi askantis.

—O dels cantis, tant se val. Y que han escullit una gran època per ells; perque aquest estiu no pot ser mes salvatge, mes... africà, pe 'ls graus que calsa.

—Es que 'l Sol vol fer 'ls honors ab sos raigs á nos-tres africans hostes y 'ls obsequia, de raig, calurosament.

—¿Ah, sí? Ja tenen ordre d' anar á passeig, donchs, lo Sol y 'ls negres dels cantis y l' ànima.. de canti que 'ls aguanta.

* * *

—Si hagués vingut vosté diumenge al banquet-Ximenó hi hauria disfruat de debò.

—¿Es dir que va anar bé del tothom?

—Sí, senyor, sí; pero mes que 'l dinar me va satisfet la harmonia que hi va haver y l' entussiasme que 's despenyá al iniciar 'ls brindis lo defensor de la causa.

—¿Y va brindar tothom?

—Casi tots los comensals; ó de paraula ó per escrit. Y tots 'ls brindis varen convergir en lo sol desitj de que retornés aviat lo simpàtic desterrat fill d' Eva.

—Lo qual demostra las generals simpatías que han rodejat al valent crítich fins á última hora.

—Cregui que la significació del acte de despedida al redactor-fundador de *Lo Teatro Regional*, sigué la mes franca protesta á las maquinacions tramadas contra l' exercici de la sana crítica en Literatura.

—Lo que no 's comprén es que s' hagin cebat d' una manera tan rebuscada ab dit escriptor, fins al extrém de deixarlo arruinat com si 's tractés de fer perdre á un gros delincuent, á una mala llevor de la Societat.

—Bé, prou que 's veu, sant crisíu! Los seus enemichs han cregut ab l' eficacia d' aquell adagi que diu: «Gat escarmantat...»

—Pró podría ser que l' adagi no 's cumplís... ¡Vaja! no s' explica aqueixa tirria á un ferm adalit de la Honradés literaria; es ridícula aqueixa persecució que no té res de justa ni d' històrica.

—Oh! ¡Y l' efecte contraproducent que ha fet devant de la opinió pública, que ha condemnat al causant de la causa y ha absolt al condemnat!

—Com que la Opinió pública hi renyeix tan sovint ab la Justicia!

—L' última prova es á Sant Ce'oni.

* * *

—A la cuenta deu ser veritat que está á punt de disoldres la Companyia Mario. No 'ns faltava res mes á n' als idòlatras del art pur y verdader en lo teatro espanyol...

—No t' has acostat á Novetats en tota la temporada, y vens aquí á enraionar.

—Pero altras vegadas á n' en Mario l' he vist...

—Sí, en 'l diari ó passejant per la Rambla. Es lo que passa sempre: vé 'n Novelli y tothom l' reverencia, pero ningú 'l va á veure al teatro (no me; 'ls periodistas); ve 'n Mario y tothom l' admira, pero ningú va á veure i fer comedia (sora dels que tenen pase); vindrá 'n Vico, lo genial actor de mes gènit, á qui casi tothom posa als núvols, y... tothom serà á pendre la fresca.

—Conformes; pero tornant ab 'n Mario, es llàstima que 's diso'gui la seva companyia, perque es la primera, per comedias, d' Espanya.

—Potser no 's disolt, potser 's disagrega y l' únic *disolvent* es: Don Emili

—Ah! T' haig de dir que jo, en lo lloch d' ell, ja m' hauria fos, pe 'l teatro, anys ha.

—¿Veus, home, que l' Amor al Art tira tant?

—Ja pots contar que si 's retira serà perque l' Amor se li haurà refredat, á la seva edat.

—A la seva edat y... ab la seva posició, que fassi comedia qui vulgui, vols dir tu.

—¡Y naturalment!.. Per lo que dona...

A LA COLLA de la Contumancia

 Lema...—MULLADÉ

PER contrarrestá ab alhagos
al dolor que porta estragos
un refrán diu per aquí:
«A las penas forsa tragos
y als mals de cap gots de vi.»

Vosaltres ho feu mes bé;
vosaltres ab goig mes plé
crideu ab alegre afany:
«A las penas j'mulladé»
y ho remulleu ab xampany.

Per só la mala estrugancia
heu vensut ab arrogancia
constiuintvos 'n treize
per fundá la *Contumancia*
sense que us cridin jde seizel.

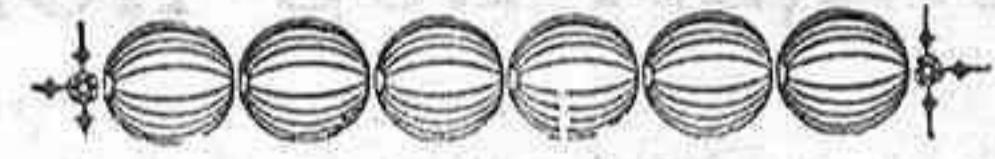
Tie ze alegres efectius,
bons vivants, riallers, actius,
desmentint lo fals rumor
de «al cap del any un de mort»
perque encare sou mes vius.

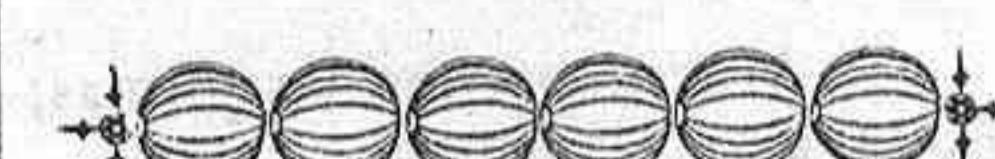
Y encar que us diguin de l' olla
á ningú moveu embrolla
perque 'l dí no es dá pessichs;
pues que 'ls treize de la colla
cada cop sou mes amichs.
Sou bastant de la bromeria,
no desmentintho 'n *Pancheta*
ni 'n *Pagliano*, ni 'n *Jersey*,
que tenen bona mà dreta
per trobá á tot mal remey.
'S distingeix per tranquil
'l insigne *Chiribil*.
'n *Changeur* y 'n *Butifarra*
que diu que han romput lo fil
de la pena que encaparra.
Y secundantlos á n' ells
hi ha 'n *Chiquirimí*, 'n *Tortells*,
Pasarell, *Gotim*, *Lletuga*,
Biombo y *Plátano*, gats vells,
que han menjat molta «tortuga»

Tots heu demostrat be prou
que cap mal als ulls vos cou,
que no vos empatxa res,
que ningú us amaga l' ou
ni ningú us fa dú 'ls neulés.

Lo ma'eix vos ajunteu
á caball que anant á peu,
á la iglesia que al teatre,
vos es patria á tot arreu
lo palco, 'l sofá y 'l catre.

La son no us fa fer badalls
perque dormiu sens travalls,

Tenim lo gust de participar á las
Societats de poblacions ahont se celebri
FESTA MAJOR, que en la
LITOGRAFIA BARCELONESA de RAMÓN ESTANY, 6,
Carrer de Sant Ramón, 6,
trobarán un assortit immens de cromos de totas classes, desde 'ls mes senzills y eco-
nómichs als de gust mes refinat y artístich, propis pera la confecció de
PROGRAMAS, INVITACIONS, TITOLS DE SOCI, de FORASTER Y de ABONAT, etc., etc.

NOVETAT EN CARNETS DE TOTAS CLASSES

FESTAS MAJORS.
LITOGRAFIA BARCELONESA de RAMÓN ESTANY, 6,
Carrer de Sant Ramón, 6,
trobarán un assortit immens de cromos de totas classes, desde 'ls mes senzills y eco-
nómichs als de gust mes refinat y artístich, propis pera la confecció de
PROGRAMAS, INVITACIONS, TITOLS DE SOCI, de FORASTER Y de ABONAT, etc., etc.
PREUS SUMAMENT REDUITS

fins que heu acabat là son,
y per vosaltres lo mon
es lo calaix de's retalls.

Sou clients de la font del Gat,
tot lo que es bò haveu tastat;
y ja cap beco us enganya,
ni a Miramar heu saltat
ni al Parque de la Montanya.

Teniu per regla que brilla
que complau la vostra honrilla
com prometensa á un santuari
fé 'l *Tenorio de Forquilla*
en qualsevol escenari.

Despreocupats, virils,
no n' hi ha cap de llepa fils;
tots sou enèrgichs, valents,
puig may esteu tan tranquils
com quan bellugueu las dents.

Sou capassos fins per riure,
que es lo bon modo de viure,
de no pagá 'l que heu llogat,
cosa que ja 's pot escriure
perque ja ho teniu probat.

No hi ha res per vostra colla
formal; tot hi cap á l' olla;
res del mon vos desatina,
tant vos sà que siga polla
com que 's presenti gallina.

Com mes lo mon s' embolica
mes l' humor se us justifica,
mes la broma us hi va bé;
'lo bon tall atreu? donchs j'fical
¿Vi bò hi ha? donchs j'mulladé!

A las penas forsa tragos,
á las desgracias y estragos
bons palpisso sens engany;
positiu sols hi ha 'ls alhagos
de la carn y lo Xampany.

Per só desde la *Camancia* (?)
res ha tingut la importància
de que 'n feu lo testimoni.
¡Visca, donchs, la *Contumancia*!
y 'ls mals de cap al dimoni!

Un admirador de la Colla.

Epígrama

Unas calses de vellut
ta quatre anys en Roch comprá,
fent dos mesos que 'l Menut
unas d' iguals n' estrená,
fent d' un trós las dugas robes,
passa un cas que val per mil;
las de 'n Roch soi casi novas
mentres l' altre no 'n te un fil.
Mes la causa ja 's preveya
al poch temps de sé compradas;
que 'l Menut may se las treya,
y en Roch no las ha estrenadas.

PEP DELS GUIXOS.

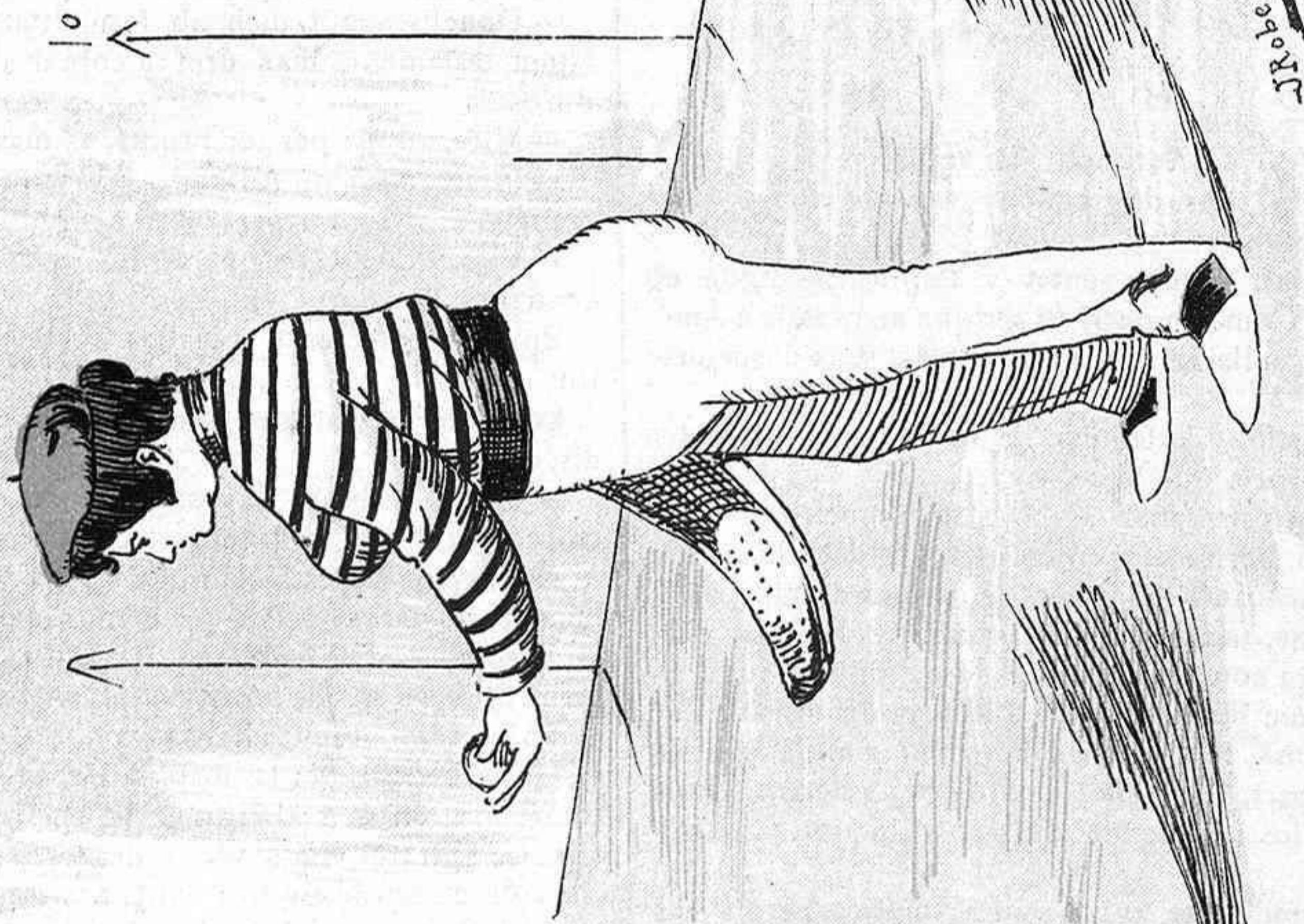
LA TOMASA
¿QUÉ FAREM LOS HOMES?

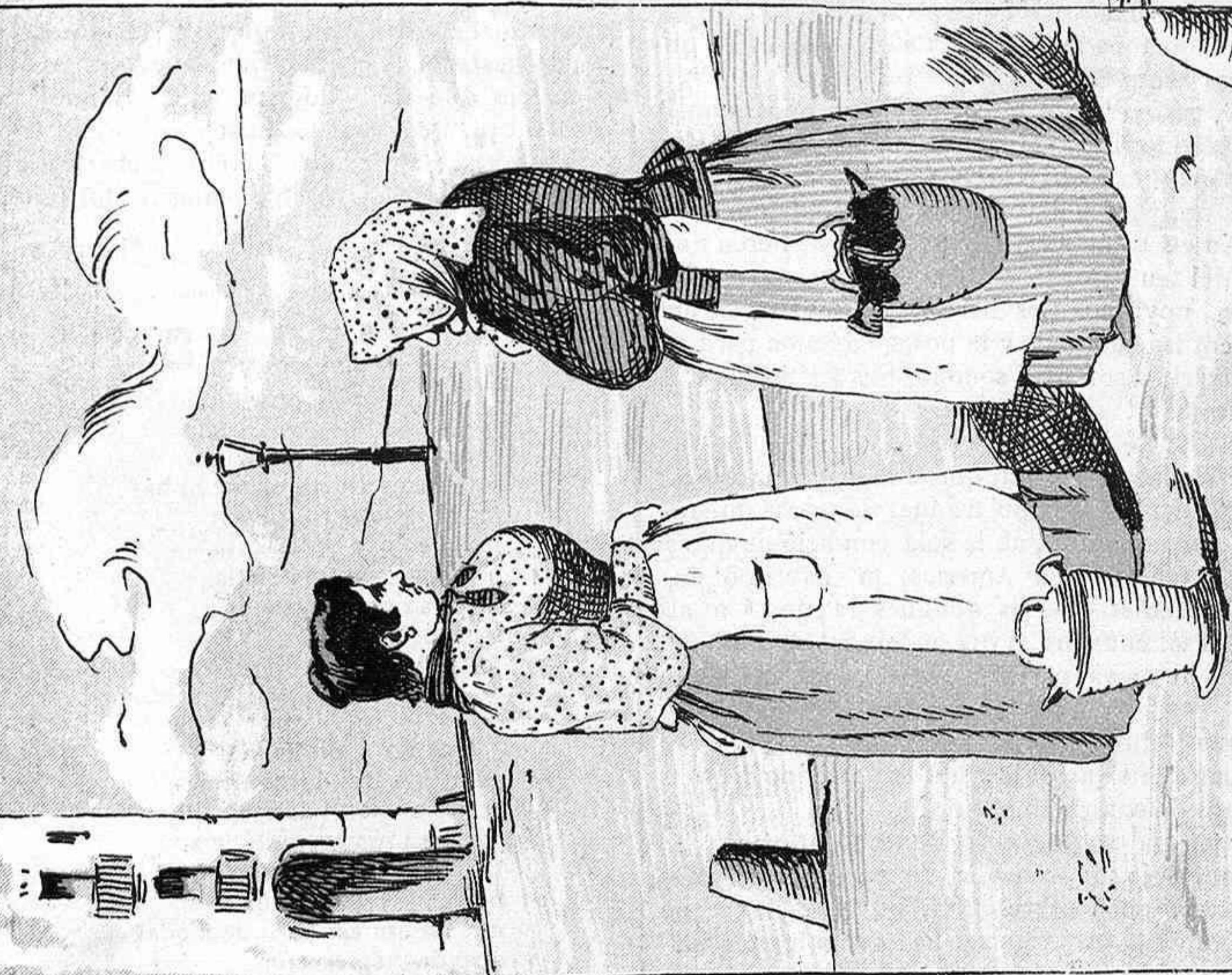
Ara 'ns prenen las pilotas,
avants, la espasa y capot.
¿Per qué 'n diuhen sexo débil,
d' un sexo que tot ho pot?

LA TOMASA

ACTUACIÓ LITERÀRIA

Tants cops ha rebut revessos
y boleyas d' en Ramón,
que, creyentla ben instruida,
l' ha llugada en un frontón.

—Y com es, Teresona, que d'aquests negres
que van arribar l' altre dia, en diuhen los
negres dels Cantis?
—Perque, segons hi sentit dir: ellas encare
cls tenen mes grossos que vos y jo, Llúcia!

Lo primer plet

LUÍS!

— ¡Antonet! ¿Tu aquí?

Los dos amichs van abrassarse afec-
tuosament.

— Séntat, home, séntat y explicat; —diguè en Lluís. — ¿Com dimontri va ser que marxessis á Amé-
rica d' aquella manera tan soptada, sens despedirte de ningú?

— Qüestions de familia. Ja coneixías lo carácter
del meu pare, que al cel siga.

— Sí. Ja vaig saber també la seva mort.

— Pero permetem antes que 't feliciti, Lluís. Sé
que has acabat brillantment la carrera d' advocat.

— Home, tant com brillantment... De totas ma-
neras, siga com siga, avuy es lo dia de l' inaugura-
ció del meu bufet, qu' està á la teva disposició.

— Gracias, noy, gracias. Pero 'm sembla que per
la meva part, pochs plets podré proporcionarte. Sols
pledejan los que tenen diners, y lo que es jo per
ara...

— De modo que tu has anat á América, pero t' has
deixat la fortuna?

— O la fortuna m' ha deixat á mí, que es lo que
'm passa sempre.

— Bè, pero d' aquí endavant ja no podrás queixar-
te, porque 'l teu pare tenia una fortuneta regular.

— D' això 'm queixo precisament. Ès á dir; de la
fortuna no, pero sí del destino que hi ha donat.

— ¿No ets tu únic fill, y per lo tant, hereu uni-
versal del teu pare?

— No, noy, no. Los hereus son uns frares que
coneixent las debilitats y la posició de mon pare, no
van deixarlo á sol ni á sombra fins á l' hora de la
seva mort.

— ¿Y á tu no va deixarte res?

— Una miseria. Figurat que 'l meu pare va legar
tot lo seu capital, que pujava mes de trenta mil du-
ros, al convent de ***, ab la sola condició de que si
algun dia tornava jo d' América, m' havían d' en-
regar la cantitat que 'ls donguès la gana á n' als
frares del tal convent. Avuy mateix m' he presentat
á cobrar lo meva part, y ¿sabs quant me volen
donar?

— ¿Qué 't diré?

— Quatre mil duros. Ja veus, donchs, que de plets
no podrás defensarmen gayres.

— Y per qué no podría ser aquet lo primer?

— Prou. Si jo m' aconsolè de perdre los pochs
quartos que puch rebre. ¡Eyl!, no ho dich perque
desconfihi de la teva ciencia. Es que no hi veig ma-
nera de sortirne bè.

— Tens lo testament de ton pare?

— Sí; aquí 'l porto.

— Veyám.

En Lluís va posarse á llegir lo testament ab de-
tenció. Al acabar, diguè al Antonet, dirigintli una
mirada y un somris de satisfacció:

— Donchs, ara 't dich ab formalitat, que segons
aquej testament, tens dret á cobrar vint y sis mil
duros.

— Mira, Lluís; per ser broma, es massa pesada.

— Parlo en serio, Antonet. ¿Vols qu' entauli la
demanda? Si això 's pert, jo t' abono 'ls gastos.

— Vaja, donchs, perque no ho atribuheixis á des-
confiànsa, fés lo qué vulgas.

En Lluís comensá á travallar y á fer los prepara-
tius necessaris.

Lo dia de la vista, en Lluís pronunciá 'l següent
discurs:

— Seré molt breu. Lo testament del pare de mon
patrocinat, ha sigut interpretat totalment al revés.
Y sino, vegis aquesta clàusula: «Lego tots los meus
bens de qualsevol classe que sian, al convent de ***
ab la sola condició de que si algun dia mon fill
torna á Espanya, los frares de dit convent li entre-
garán la cantitat qu' ells vulgan, quedantse ab lo
restant.» Donchs bè; la fortuna del testador era de
treinta mil duros, y al entregarne quatre mil al meu
client, los frares citats varen demostrar que *lo que
ells volian* eran los altres vint y sis mil: y com la
clàusula testamentaria que acabo de llegir, ordena
d' una manera ben clara, que 'ls frares entreguin al
fill del testador la cantitat qu' *ells vulgan*, es de lley
y justicia que se li dongan vint y sis mil duros,
quedant pe 'l convent los quatre mil restants.

Als pochs días, los dos amichs celebravan ab un
dinar á Miramar la favorable sentencia del Tribunal.

METJEBNIK.

PICAS

Ab la miseria que corre
y escassès d' homes que hi há
las noyas están furiosas
perque no 's poden casá.
Tot seguit jo 'm casaría
ab una que m' estimés,
si 's petóns y las caricias
fossin bistechs ó dinés.

Una noya que servía
guanyant tres duros al mes,
ara va ab vestit de seda
y 'l gran sombrero lluix.
De cambis d' aquesta mena
ne veig á cada canò
d' ensà qu' està tant de moda
això de l' agregació.

MIQUELET DE LA ESCALA,

RESSURRECCIÓN

ILUSTRE NOV de Tonal

¡Manobre humil del temple de Talia
qu' ab brams... plens de poesía,
t' has guanyat de forch d' alls, una corona!

¡Salut ídol del poble! Jo 't desítjo
que ja que 't van matar per mes capritxo,
sigui 'l teu *resurréxit*
abundant en *cacau*... i qu' es lo teu éxit!

No 's diu, si vas morir á mans de 'n Còria
—qu' es lo teu émul, en mes alta esfera,—
ó si 'l catxete 't va clavá... un *cualquiera*
envejós de ta gloria...

Mes, lo que si es molt cert, que *El Noticiero*
va surtir l' altre dia,
cometent la tremenda picardia
de durte viu y tot al... *matadero*.

—¿Qui no ho recorda?... A cents 'ls trinxerayres
s' escampavan corrent per Barcelona,
y bevian 'ls ayres
tot pregonant:—¡La mort del Noy de Tona!

La gent espanyola
arreu se preguntava:

—¿Voleu dir qu' es vritat, eixa mentida?—
Y 'l Ciero ho confirmava.

¡Quina pena llavors! La massa *ignara*
va perdre 'l mon de vista. Ni 'l Sant Pare,
ni en Cánovas, ni 'l Guerra,
causarán tant trastorn y tal *desori*
lo dia qu' algún d' ells deixi la terra...
(que vindrá á ser, si fa ó no fa, quan mori).

Tothom tots sets retreya
joh insigne *Noy de Tonal*
y revertits en forma d' epopeya
corrian per 'ls carrers de Barcelona.

L' un ton rostre evocava
ab totas sas senyals y pels mateixos,
y l' altre recordava
que l' últim cop que 't va sentir... badava
per la plassa dels Peixos.

L' un, mostrava sas barras
órfanas de dentat, senyal segura
de que las tevas *garras*
li havían saquejat la dentadura.

Y per fí, l' altre, ab *sans façon* notable
y com cosa inaudita
retreya... phaverie dat una *levita*
bastant aprofitable'...

Y així ab diversas formas,

y de varias maneras
tots estavan conformes
en que aquet cop... ¡havías mort de veras!

Mes jah!... Ves qui se 'n fia
d' aquesta prempsa insustancial y vana;
á la mitja setmana
ta mort ja 's desmentia...

Y en Ramón del Vendrell, ab molt salero,
la plana li esmenava al *Noticiero*,
demostrant ab prous datos,
qu' era tot guassa pura,
que 't donavas pe 'ls pobles molts bons ratos,
y encare, no era hora
d' anarnos á entristir, piora que plora,
devant ta sepulcral

¡Quin pes, quin pes del pit 'ns varem treure!
Molta gent que 's va creure
com article de fe, la infausta nova,
al saber que la mort 's desmentía
ni empasars ho volía,
figurantse qu' algú que 'ns estimava
per consolar tanta dissort... ¡pintava
la lluna dins d' un cove!

Mes no... per sort de tots; per fer la ditxa
de Catalunya y Reus y Barcelona,
no es mort 'l *Noy de Tona*
y segons sembla, ni morir desitja.
¡Aixís, donchs, oh companys, la entorabona!
¡No perdeu la confiansa
de sentir altre cop sa veu dolcíssima!
¡Conservém la esperansa
de sentir 'l recitar ab veu robusta,
de música gratíssima
com la veu del xerrach, quan serra fusta.

Aquell sobri ademán tan circunspecte,
aquell modo de dir his y perfecte,
durará días, per fortuna nostra;
y aquell simpàtich rostre
mirall d' un esprit tendre
encare fará encendre
los cors del públich, que ab afany, escolta
los dolls de poesía
que vessa sa paraula...

Y encare pe 'ls carrers plantarà l' *aula*...
per ensenyar á molts actors del dia!

M. RIJS & C.

CAPRITXO

N⁶ hi han que temen lo llamp, hermosa ingrata,
perque abrusa quant troba en son camí,
mes que al cruel llamp, jo temo ta mirada
quan ab menyspreu la giras cap á mí.

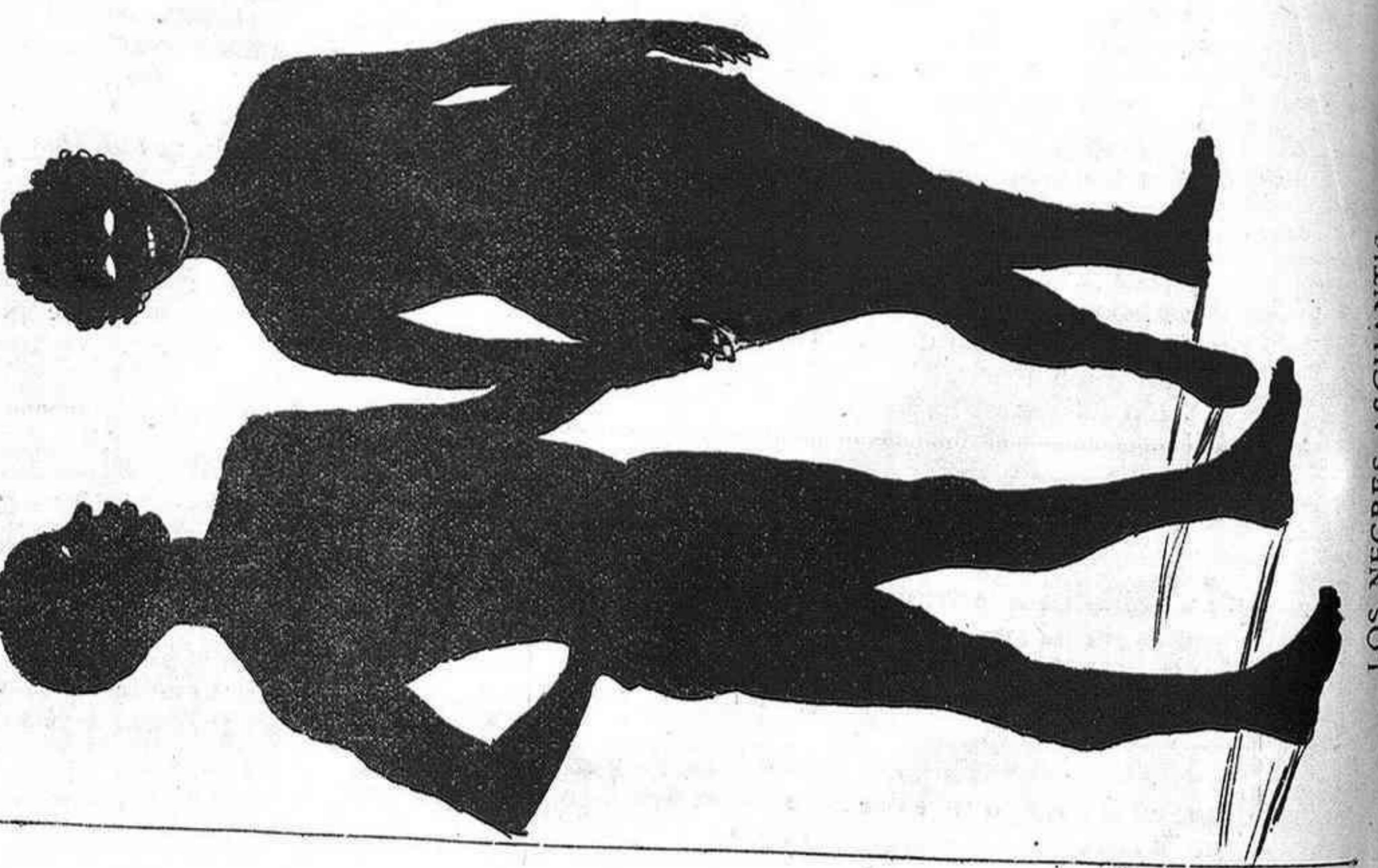
N' hi han que 'ls hi causa horror, una nit fosca,
que en la terra no 's veu gens de claror;
no 'ls faria pas por, si acas tinguessin

de negres desengany, rublert lo cor.

Molts tremolan per fi, quan ab feresa
senten indòmit bramular lo mar,
sens pensar que 's mes fer, lo mar de llàgrimes
que las queixas d' amor me vé á ofegar.

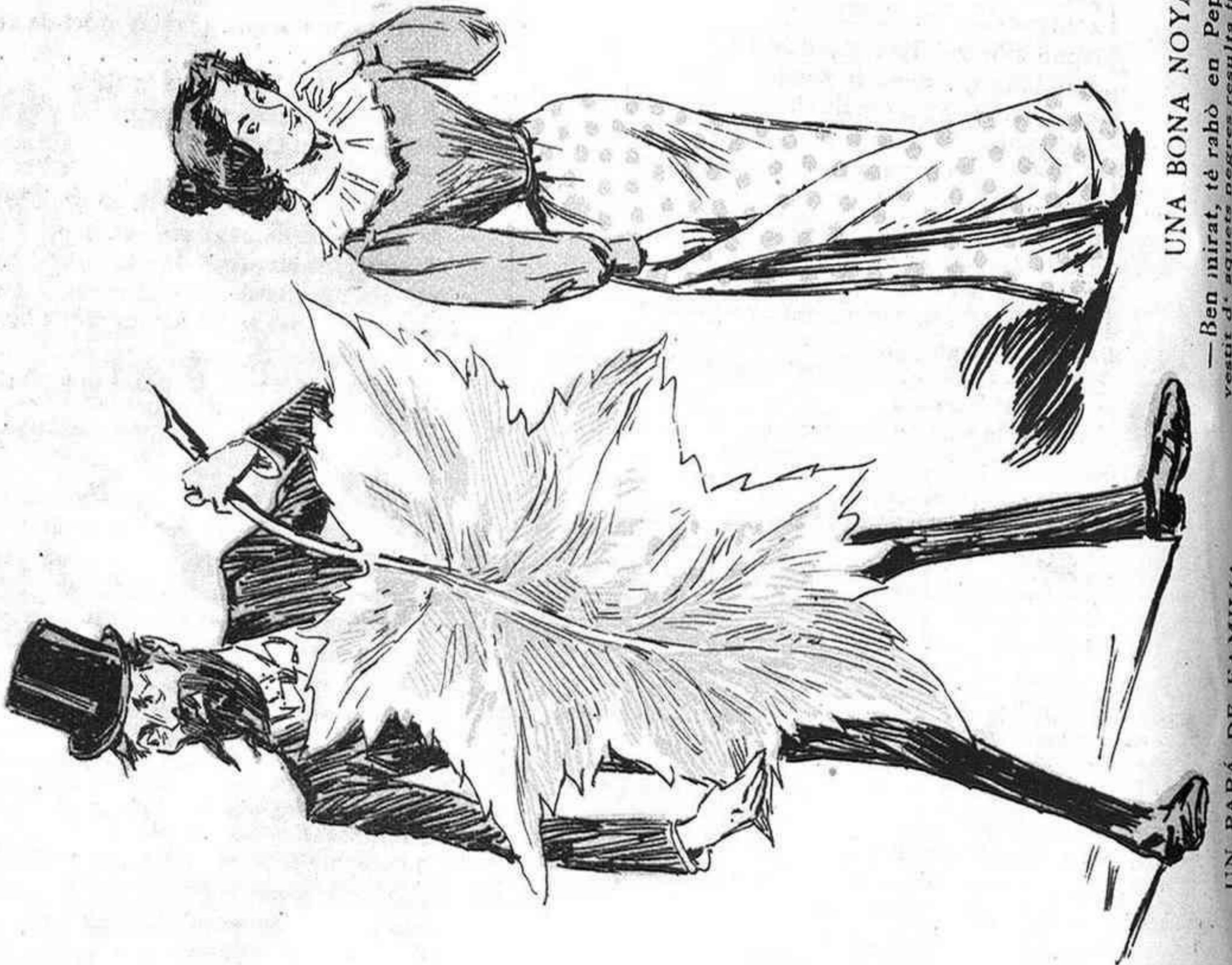
JOSÉPH PUJADAS TRUCH,

LA TOMASA

LOS NEGRES ASCHANTIS

— ¿Que t' sembla, Xato, tarem forrois?
— ¡Ho veig molt negre! Los naturals d'aquest país
son tan salvajes, que preferíen no pagar al sas-
tre y á la modista que vestir com lo pare Adam

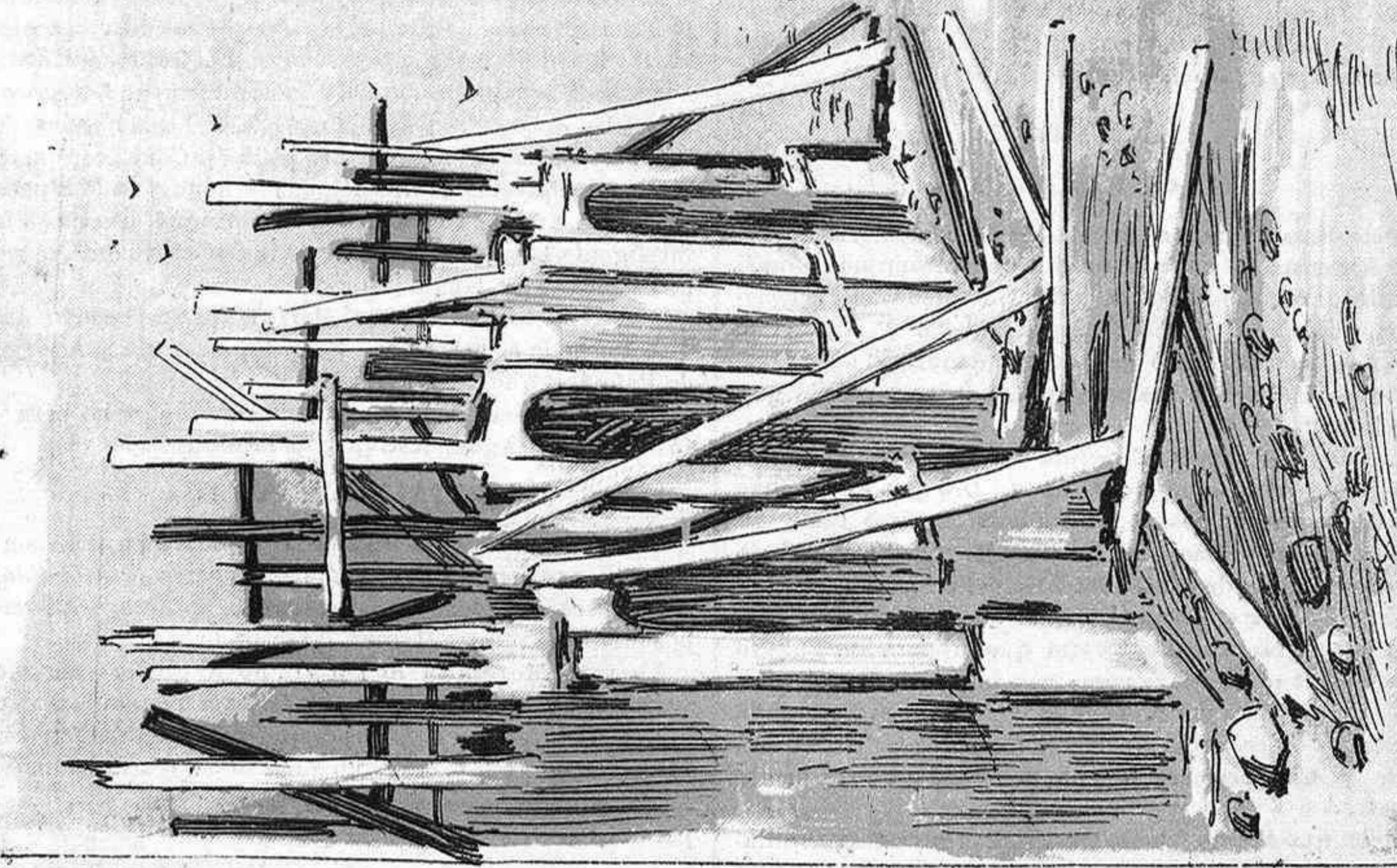

UN PAPA DE FAMILIA

— ¡Quins negres més indecens!
— S' ha d' acabá aquesta bullat!
Jo cubriré á aquells salvajes
ab la salvadora fulla.

UNA BONA NOYA

— Ben mirat, té rahò en Pepito: Lo
vestiràs, aquells negres resulta fresch y

UN MONUMENT MUNICIPAL

La Estació de Cornellà (construïda per l'insigne Falquès) després d'un horroros terremoto. De nostre col·laborador artístich K. MANA.

HOME DE BANYS...

— Estich cansat de suar tintal!
— Estich tip de tants afanyis!
— M' ho pendré tot á la frescal!
— Abur, que m' en vaig als banyos!

UN BURÓ EN LIQUIDACIÓ

— La servei de carreteras
recristinal esta cremanime.

Vam agregarrius, es cert;

però jo estich disserantme.

NOVETATS

No 'ns equivocarem al profetisar un plé per' lo benefici del Sr. Thuillier. La representació de *Tierra baja* sigue un continuat triunfo pera l' beneficiat, ja que del personatge «Manelich», ne fà una verdadera creació; y 'ls demés artistas que l' accompanyaren ne tregueren un partit tan important, que mes d' una ocasió 'ns semblá mentida que sigués la companyia Mario la qu' executava un' obra de Guimerá, que per lo vigor de sas escenas y potencia dramática de la obra, es género completament oposat al habitual de la companyia.

Per'ahir estava anunciat lo benefici del intelligent director de la companyia, Sr. Mario, sent ademés dita funció, la de despedida.

La obra elegida es la tan celebrada de Rodriguez Rubí, *La escala de la vida*.

No cal dir lo teatro com deuria estar, ja que sabém se tractava de donar una mostra de admiració y simpatia al primer director de Espanya y una afectuosa despedida a los artistas y molt principalment a la distingida senyoreta Cobeña y al notable primer actor Sr. Thuillier.

Pera dissapte anuncia una serie de funcions lo eximi artista Sr. Vico ab sa companyia dramática de la que 'n forman part las Sras. Sala, Rios, Segura y Moreno y los Srs. Perrin (Antón y Rafel), Fornoza, Calvo (Joseph), Vallarino y 'ls fills de Vico, (Joseph y Manel), que venen ab la categoria de galans joves.

La obra de debut será lo preciós drama de Dicenta, *Juan José*, del que, segons notícias, l' eminent Vico ne fa una de sas mes grans é imponderables creacions.

TIVOLI

CIRCO EQÜESTRE

Desde dissapte, ab los artistas de la companyia del seyor Alegria s' hi ha adicionat la de pantomima Adams-Schmidt, executant la de actualitat, titulada *Cuba española*, en que los favoritos á questa classe d' espectacle troban á menut ocasió de poder aplaudir y entussiars-marse ab las peripecias mes ó menos verossimils que succeheixen.

Pera demá se prepara la serata d' onore de la simpática y elegant artista eqüestre *Rositz del Oro* que ab la curta temporada que ha actuat, ha sapigut captarse tan gran nombre de simpatias que no duptém que lo dia 30 de Juliol serà fetxa de grata memoria per ella, aixís com per lo Circo Eqüestre, perque hi haurà un plé fenomenal.

En lo programa especialissim que prepara hi figura lo tan applaudit «Joch de la rosa» que lo executará ab unió de Miss Samwells y Mr. Angelino; y per primera vegada presentarà en llibertat lo caball *Rapporteur*, lo travail a vitesse y una preciosa escena nomenada «Lo marinier eqüestre.»

Sabém que á fi de que la dita funció revesteixi verdader carácter de solemnitat artística, tots los artistas s'han

reservat travalls nous y vestirán elegantissims trajes de gala.

Dit benefici, la Srta. del Oro, ha tingut á bé dedicarlo á sos compatriotas de la colonia francesa y á la prenipsa d' aquesta capital.

Está anunciat lo debut del clown Cerra, que presentará una novetat.

NOU RETIRO

La famosa Empresa *realista-sarsuelera* ha pujat al cel sense avants ferse cantar las absoltas; ja que sense anunciarho desde dilluns deixá tancat lo teatro.

Segons notícias, dissapte próxim se reinaugurarà ab nova Empresa y companyia d' ópera italiana, dirigida per l' intelligent mestre Sr. Pérez Cabrero, y de la que 'n forman part la tiple Sreta. Boschetti y lo barítono Sacramella.

Sabém que 'ls preus serán económichs y que guia á la nova Empresa 'ls mes vius desitjos de complaure al pùblic.

Molt ho celebrarém, puig aixís es fácil no tingui 'l fi de la empresa anterior.

TEATRO MORATIN. (Barriada de Gracia)

En aquet colisseu, convertit en fresch y cómodo teatro d' estiu, hi actua la companyia que dirigeix l' applaudit tenor cómich D. Francisco Puig.

Lo diumenge passat á la nit va representarse la sarsuela *Los Mosqueteros grises*, que logrà un bon desempenyo, distingintse las senyoretas Franch y Prats y 'ls señors Puig y Pelegri.

La setmana entrant se posarà en ensaig, pera ser estrenada prompte, una sarsuela catalana que porta per títul *Benaventurats los mansos!*

NOVETATS

CONCERTS D' EUTERPE

Lo concert donat diumenge passat, se veié sumament favorescut, com acostuman ser los que verifica la societat llorefada Euterpe, y totas las pessas foren extraordinariament aplaudidas y molt particularment *Los pescadores*, *Lo cantor del poble*, *Vesprada d' estiu*, dansa de bacantes *Filemon et Baucis* y *Las galas del Cinca*, mereixent alguna d' aquestas composicions los honors de la repetició, per l' acertada execució quo obtingué, gracias á la inteligent batuta del director de la Societat coral, lo reputat mestre Sr. Goula (fill).

S' estrená lo poema coral *Marina*, del Sr. Cassadó, ex-director de la societat coral *Paz y Esperanza* de S. Andreu de Palomar, que sigue applaudit.

Lo seté concert de la temporada está anunciat pera 'l 15 del próximo Agost, festivitat de la Assumpció.

CATALUNYA NOVA

Segons notícias, diumenge próximo donarà un altre concert, figurant en ell, fragments del poema *L' Atlàntida*; de la ópera *La fada*; d' unes caramellas, etc., etc., tot compositions del mestre Morera, director de la Societat.

Ab tant Morera en lo cartell, no hi sabém veure la varietat, y molt celebrarém que dit mestre no resulti lo qu' en Rodoreda en la *Euterpe*, que ho sigue de funesta memoria, sobre tot, quan no mes imperava son nom en lo cartell ab *La nit al bosch* y otras obras *morfinescas* per l' istil.

UN CÓMIC RETIRAT.

LA TOMASA
ART. DEGORATIU.— LA FAMA

Ab la mateixa trompeta
fa 'ls pregóns que donan glòria,
y 'ls que fan passar als vils
á las fullas de la Historia.

Flores de Estio

POESÍAS DE

◎ ◎ Joseph Anselm Clavé ◎ ◎

EDICIÓN ECONÓMICA

Preu: CINCH RALS

Forman un tomo de mes de 200 páginas, esmeradamente impresos, contenint totas las lletras corals de 'n CLAVÉ, en número de mes de 75 pessas.

— Pessetas: 1 ' 25 —

De venta en aquiesa Administració:

6 =CARRER SANT RAMÓN= 6 — BARCELONA

y en casa dels senyors Corresponsals de nostre periódich

CANSÓ

A las ruinas (no d' Itálica) de las barracas de la antigua Línea fiscal de Consums

AQUETS, poble, jo bunyoll que veus per terra
Munts de runa y mahóns, ferros y astellas,
Barracas han sigut sortas y hermosas:
Aquí 'ls nostres buro's feyan la guerra
Als matuters: Avuy ja no hi ha d' elles
Res mes que 'l trist recort de sas famosas
Historias, y horrorosas
Senyals son eixas ruinas
De sas formas genuinas.
Ja sols quedan los restos qu' esparveran,
Quan avuy son passat encare encanta:
A n' aquí una n' hi hagiè y allá quaran'a:
Apenas queda idea de lo qu' eran:
De sos pals y puntals la lenya y cendra
Ni 'l drapayre las vol per tornà à vendre:
Las barracas qu' injust creyan son càstich
Mes que de res han sucumbit de fàstich.
Aixís deya un poeta que cantava
D' eixas barracas la desgracia amarga;
Jo, que primerament me l' ascoltava,
Al veure que la cosa anava llarga,
Li vareig dir:—¡Prou i taba!
De bona gana, noy, t' ascoltaría
Pro ascoltant la cansó m' adormiria —

PEPITO LLAUNÉ

REBROT

Al cafè:

— Jove, aquesta pesseta es falsa — diu 'l mosso
fentla trincar sobre 'l marmol. — ¿Sent quin mal só?
‘L jove pren la pesseta, se la mira, la fa trincar de
nou, y diu molt serio:
¿Que no podría ser fals 'l marmol també?

J. VALLSMÒ DELLA.

DEPOSÉ

Toalla Friné

SERVIETTE FRINÉ

Ab son us hermoseja 'l rostre, absorbeix la grassa del cutis, treu las arrugas, contrau 'l poro de la epidermis y evita las tacas, borró y erupcions de la pell.

Rejovenyeix y es un tresor per conservar la dentadura neta, forta y esmaltada, desapareixent ab son us lo sarro y l' escorbut.

Duració de 6 mesos á un any.

— Preu: 3 PESSETAS —

Se ven en totas las perfumerías, droguerías,
quincallerías y farmacias.

Lo diumenge passat va tenir lloc en la Fonda del Univers, lo banquet de despedida à nostre estimat amich D. Joseph Ximeno, condemnat com ja saben nostres lectors à mes de dos anys de desterro, per haverse embolicat en lo ditxós assumpto de *La Suripanta*.

Entre 'l crescut número d' escriptors y amichs del senyor Ximeno que ocupavan la taula, recordém als senyors Roire, Palau González, Saltiveri, Mariné, Junyent, Piñol, Bordas, Coma, Marsans, Escaler, Garcia, Roig, Coll y Remedios, Santaló, Serra y Constançó (Jep de Jespus), Ferrer (Japet de l' Orga), Suriñach, Burgas (Mayet), Brú y Santelíment, Ribó, Canibell, Bosch (del *Diari de Sabadell*), Humbert, etc.

No cal dir que nosaltres també figuravam à la colla.

Durant lo dinar va regnar la major expansió y alegría, sent la nota culminant del mateix, los brindis, que no van escassejar y resultaren sabrosos y epigramàtics comentaris sobre 'l procés de *La Suripanta*; aixís com mostra evident de las molts simpatias que s' en porta lo senyor Ximeno à son desterro.

Lo nostre redactor Sr. Barbany y 'l Sr. Coma llegiren poesías de despedida, llegintne també una, ab igual objecte y per encàrrec del nostre company de Redacció Sr. Guasch Tombas, lo reputat dibuixant D. Sebastià Junyent.

L' acte d' adhesió y simpatia al infatigable y valent redactor de *lo Teatro Regional* va terminar en l' andén de l' estació de Fransa, ahont lo Sr. Ximeno al anar à arrancar lo tren qu' havia de conduhirlo à son desterro, rebé de sos amichs fortas estretas de mans y abraçades y la expressió de que no hem d' olvidarlo.

¡A reveure!

Dins pochs días sertirà lo volúm III de la *Colecció Selecta Catalana*, que lo formarà la segona y última part de la preciosa novela *La Dida*, original del inmortal escriptor D. Joseph Feliu y Codina.

Formarà un tomo de unas 200 páginas en octau major y's trobará de venta en nostra Administració, 6, carrer de Sant Ramón, 6, al preu de 2 rals.

*

Dissapte passat contragué matrimoni lo coneut periodista, director-proprietari de nostre estimat colega *Lo Teatro Regional*, don Felip Dalmases Gil, ab donya Concepció Illa y Riera, cosina de nostra estimada colaboradora D.ª Dolors Riera Batlle de Eseriu, y per consegüent, del volgut company de Redacció Marián Eseriu Fortuny (M. Riusec.)

Al celebrar dita aliansa y al donar la enhorabona á tan distingida parella, fem vots ardents porque gosin una lluna de mel interminable.

*

Diu *La Publicidad* de dilluns en sa edició de la nit y secció de «correspondencia».

«J. BUÉ VENTURA: He recibido el articulo, que entregó al compañero encargado de la sección correspondiente.

Por lo que se refiere á la «Capseta dels petóns» no tengo inconveniente en declarar, después de los datos que V. me proporciona, que á pesar de ser dada por original, se parece como una gota de agua á otra gota de agua á la opereta italiana «Un baccio prohibito», estrenada hace ya algunos años por la companyia Tomba y dada ahora por un Ferrer y Codina de nuevo cuño como original.

Por mucho menos Carlos de España fusilaba á la gente.»

Molta, pero molta ha sigut la estranyesa que 'ns han causat las anteriors ratllas, puig la esmentada pessa *La capseta dels petóns*, porta la firma del nostre antich collaborador D. Lluis Millà, y 'ns resistim á creure qu' aquet senyor hagi tingut lo mal gust d' imitar al incorretjible Otjer.

Esperém que 'l Sr. Millà, contestará degudament l' atach, á fi de desvaneixe qualsevol dupte qu' hagi pogut fer neixe, respecte la paternitat de *La capseta dels petóns*.

*

L' altre dia va reunirse en lo teatro Nou Retiro un regritzé de ciclistas, 'ls que van armar una discusió de cent mil rediables, porque mentres uns volian fos lo catalá la llengua oficial d' una societat velocipédica que tenen en planta, los altres s' hi oposavan.

A nosaltres, encare que aquets ciclistas, no 'ns demanin la seva opinió, nos sembla que tractantse d' una societat velocipédica, lo de menos es la llengua.

Lo essencial son los peus.

Y sobre tot, que 'ls peus fassin corre las bicicletas com mals esperits, á fi y efecte de no deixar á un sol viandant ab las costellas á puesto.

¿No es aixó?

*

Lo redactor de *Lo Teatro Regional* Sr. Ximeno, nos demana en atent B. L. M. que consigném en las nostras columnas lo seu afectuós saludo de despedida á tots quants s' hagin interessat per sa sort en la causa, quina sentencia l' ha obligat á sortir de Barcelona.

Queda servit lo simpàtich desterrat.

*

Diu un setmanari de la Meca modernista, que la Empresa d' un teatro d' aquella localitat, está en tractes ab una companyia, que, de ser contractada, estrenaria entre altras obras «*Las nueve de la noche*», estrenada no fá gayre temps á Madrid.

¿No fá gayre temps?...

Es vritat; quan va estrenarse creyém qu' encare duyam bolqués y ara... no volém dir los anys que tenim, porque es lleig, pero ja comensém á ser vellots.

Quan cert es que per molts lo temps *bola*, ab b alta y tot, y á lo millor nos clavan una bola que 'ns deixa blaus.

Desitjaríam sapiguer si aquet setmanari es lo primer periódich que va fer corre que 'l Noy de Tona era mort.

¡Li corresponia!

*

La companyia de sarsuela qu' actuava en lo teatro Nou Retiro, ha desaparescut per escotilló.

Y la que travallava en lo Jardí Espanyol, ha desaparescut també per voluntat del *Júpiter tonante* de la Empresa, que á última hora s' ha declarat partidari dels maccarróns á la italiana, á causa potser d' una indigestió de bolets de la terra.

Sempre ho hem dit: aquets teatros de ral no poden sostenerse.

Y no poden sostenerse, porque si la Empresa de ral dona bō, 's veu prompte, si te pochs fondos, en la mes negra *realitat* d' embarchs de taquilla y altres disgustos.

Y si dona dolent, lo públich li diu: «Tornam lo ral, que no vull mes comedia».

Posar los teatros á preu de barberia, es un disbarat.

Perque aixís com en las barberías es costüm donar propina, los Empressaris *realistas* no tenen altres propinas que 'l mal temps, 'l gasto de vela... y altres *castanyas*!

¡Aixó es parlar ab franquesa!

XIMPLERIA

Crech que dius que no t' estimo...

Donchs vas molt equivocada.

¡Si 'm vareig menjá un tortell
quan me van dir que 't casavas!

B. NANI.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 23 d' aquet mes)

***

Insertaré: 5 epigramas de M. M.; *Lo lleó y 'l porc*; 2 *Picas* de M. de la E.; *Mentidera*; *Cuidado ab las apariencias*; *Recorts* y un trencat-closcas de cada hú dels colaboradors: Apa Salud; Artiller de Carreró; Fabricant de Cotillas; y Met de la Escala.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

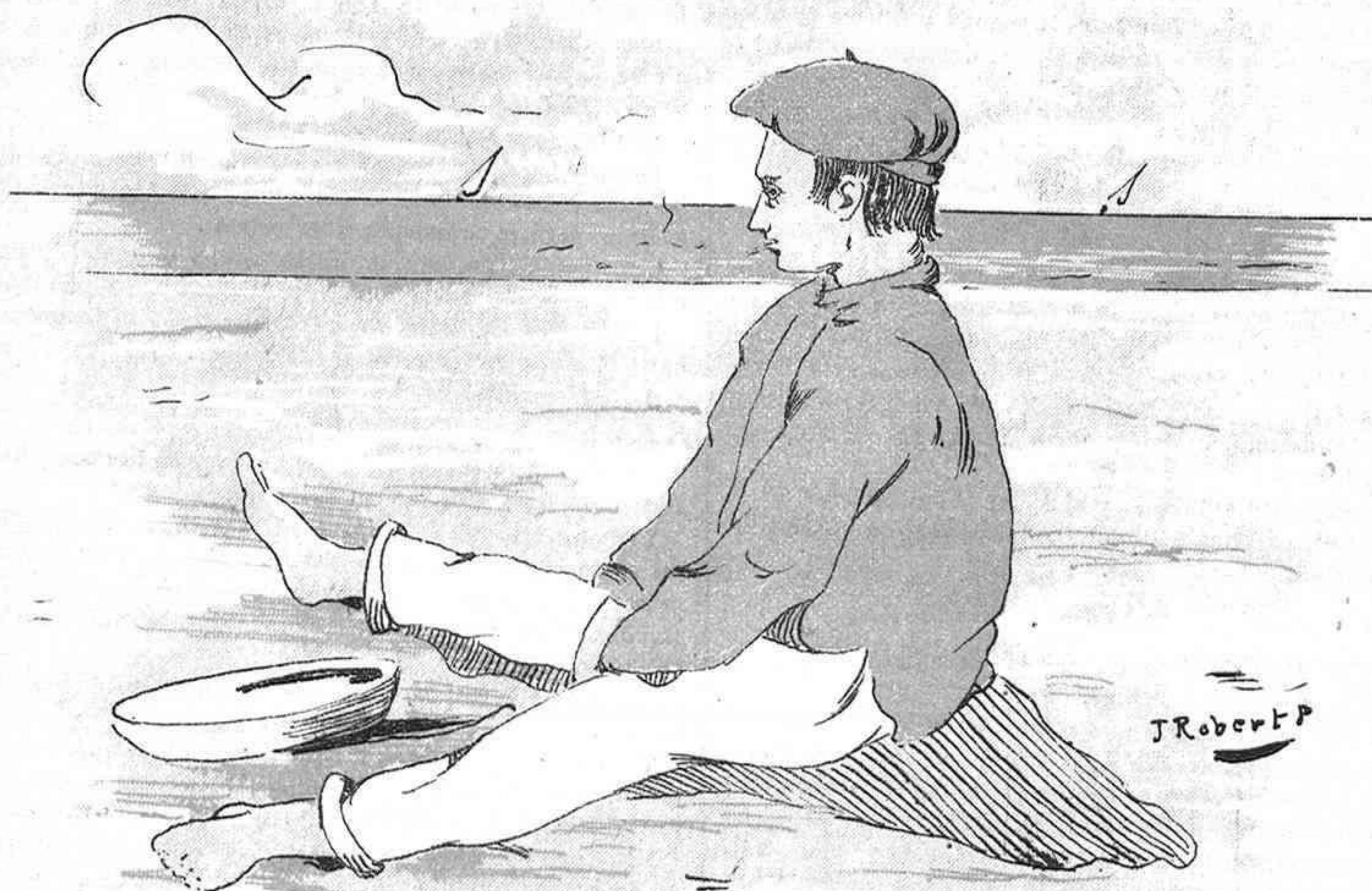
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre..	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 >
Extranger, id.	2'50 >
Número corrent.	0'10 >

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LA TOMASA
QUI NO 'S GONSOLA...

Com que no ha de seguir modas,
ni li fà pò 'l que dirán,
troba millor nostra platxa
que la de San Sebastián.

SECCIÓ DE TRENCA - CLOSCAS

XARADA

Prima es cas irregular de un pronom, com la *tercera* si bé, lector, ho examinas trobarás qu' es una lletra. *Tersa-dos* es mot qu' en àrabe per nombrá al jutje s' emplea, y *prima-tres* de la Arabia ciutat que brilla ab grandesa. La *quarta* es un temps de un verb que per desgracia, ab freqüència s' usa molt, sentne ló *tot* medicament, que coneixes no 't costarà molt, si acas las combinacions observes.

FABRICANT DE COTILLAS.

TERS DE SÍLABAS

... .
... .
... .

Sustituir los punts per lletras, de manera, que llegidas vertical y horizontalment, donquin per resultat: 1.ª ratlla: Vegetal; 2.ª: Peix; 3.ª: Moltas criatures ne portan.

JOSÉPH ARAPLAE.

CREU NUMÉRICA

7 9	— Animal.
9 2 2	— Planta.
7 8 2	— »
3 2 8	— Carrer de Barça.
1 9 4 4 8 3 2	— Apellido català.
1 2 3 4 5 6 7 8 9	— Nom de dona.
7 3 4 6 5 2 8	— » d' home.
7 3 4	— Part del cos humà.
4 9 2	— Moneda.
3 2 3	— Poble de Catalunya
9 6 9	— Nom de dona.
5 1 9	— Consonant.
7 9 2 2	— Carrer de Barça.
7 9 2 9 1	— Poble català.
7 5 2 3 6 8	— » »
6 8 7 9 6 3 4	— Nom d' home.

MET DE LA ESCALA.

GEROGLÍFICH

X : :

E

Dilluns Dimars

lo lo lo

di | : : e

R. CAMPINS.

TARJETA

Artemia Gil y Devertet

REUS

Formar ab las anteriors lletras, degudament combinadas, lo títul d' un drama castellá.

LLUÍS S. PERNIL.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 464

=

Xarada.—Má —qui—na.

Conversa.—Ramón.

Ters de sílabas.— A GUS TI
GUS TA VO
TI VO LI

Tarjeta.—La Creu de la Masia.

Logogrifo numérich.—Escombra.

Geroglífich.—Per calo l' istiu.

Lit. Barcelonesa de RAMÓN ESTANY
— 6, Sant Ramón, 6 — BARCELONA —